

27 באוגוסט 2026

-בהול-

לכבוד	לכבוד
מר גילי גורני	מר משה ליאון
מנהל אגף תברואה בעיריית ירושלים	ראש עיריית ירושלים

הנדון: כשל מתמשך בפינוי אשפה בשכונות מחנה פליטים שועפאט

סימוכין: מכתבינו מיום 13.11.2025, מיום 6.1.2026 ומיום 3.2.2026

1. אנו נאלצים לשוב ולפנות אליכם בנושא שבנדון, לאחר שגם בחירתו של קבלן פינוי אשפה חדש, ר.ג.א שירותים וניקיון בע"מ (להלן: **הקבלן**) שנכנס לתפקידו בחודש מרץ 2026 לא הביאה לפתרון הבעיה החמורה והמתמשכת של הצטברות הררי אשפה בשכונות מחנה הפליטים שועפאט - ראס חמיס, ראס שחאדה, דחיית א-סלאם ושכונת המחנה. כעת נראה שהבעיה התרחבה גם לשכונת בית חנינא, שגם בה שירותי פינוי האשפה מתבצעים על ידי הקבלן. אף שעם כניסתו לתפקיד דומה היה שחל שיפור מה במצב התברואה הקשה המאפיין את השכונות, בשבועות האחרונים שוב מצטברת אשפה בקרנות הרחוב, המושכת אליה כלבים משוטטים, חולדות ומזיקים נוספים. על כן נדרוש טיפול דחוף בנושא.
2. על פי דיווחים רבים המתקבלים מתושבים, פינוי האשפה אינו מתבצע באופן סדיר, כמתחייב משירותי תברואה בשכונות המאכלסות למעלה מ-100,000 תושבים. התושבים מדווחים שפינוי האשפה נעשה בתדירות שאינה מספיקה די הצורך, ושאינו מתבצע, לא מפנים את כל האשפה ובכל פעם מותירים מאחור כמויות זבל שהולכות וגדלות. התוצאה ידועה וצפויה: מכולות האשפה עולות על גדותיהן, ערימות זבל נערמות ברחובות ומפגעים תברואתיים קשים פוגעים באופן יומיומי באיכות חייהם, בבריאותם ובביטחונם של התושבים.

הצטברות אשפה מחוץ לקופת חולים מכבי

אשפה עולה על גדותיה בשכונת מגורים

3. להיעדר פינוי האשפה באופן סדיר השלכות קשות על חיי התושבים. כך, נמשכת ואף מחריפה תופעת הכלבים המשוטטים המתרכזים סביב ערימות האשפה. תושבים מוסיפים לדווח על חשש מפגיעה פיזית ועל הימנעות מהליכה ברחובות בשעות הערב והלילה בשל חשש מתקיפה. סביב מוקדי האשפה הרבים ניתן לראות ריכוזים גדולים של חולדות, המהוות מפגע תברואתי ובריאותי חמור. החולדות אינן מסתפקות באשפה, ונכנסות לבנייני המגורים והעסקים בשכונות. הן גורמות נזקים לרכושם של התושבים, חודרות למכוניות, מכרסמות כל מה שנקרה בדרכן, ומרפדות את נתיבן בערימות צואה.

4. בשל מחדלה של העירייה לפנות את האשפה, שוב נאלצים התושבים לשרוף אותה בעצמם. מדובר בתופעה מסוכנת ביותר, הן בשל שאיפת העשן המזיקה לבריאות והן בשל חום הקיץ, אשר מגביר את סכנת ההתפשטות של שריפות. לפי דיווחי התושבים, כוחות הכבאות וההצלה נדרשים להיכנס לשכונות שמעבר לחומה לעתים תכופות כדי לכבות שריפות שמקורן בשריפת הפסולת. מדובר בסיכון ממשי לחיי אדם ולרכוש, הנובע במישרין מהיעדר שירותי תברואה תקינים ומכישלונה המתמשך של העירייה להבטיח את פינוי האשפה כנדרש.

5. מדאגים במיוחד הצילומים שהגיעו לידינו המתעדים מכולות אשפה גדושות הסמוכות לבתי הספר, בהם אלברוני ואלמג'ד, שבהן נראות חולדות רבות המסתובבות בתוך ערימות האשפה ובסביבתן. בעוד כשבוע תיפתח שנת הלימודים, ואלפי ילדים ישובו לפקוד את בתי הספר. קיומו של מפגע תברואתי חמור מסוג זה בסמיכות למוסדות חינוך אינו מתקבל על הדעת, ומחייב טיפול דחוף ומיידי עוד בטרם תחילת הלימודים.

ערימות אשפה ליד הכניסה לבניין אלברוני

ערימות אשפה וחולדות ליד בניין אלמג'ד

6. כזכור, חובתה של העירייה לספק שירותי תברואה ופינוי אשפה לכלל תושביה אינה עניין שבשיקול דעת. זו היא חובה חוקית המעוגנת, בין היתר, בסעיף 242 לפקודת העיריות [נוסח חדש], בסעיף 14 לחוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961 ובסעיף 7(א) לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984. בית המשפט העליון אף הבהיר כי פינוי אשפה באופן סדיר הוא חלק מליבת תפקידיה של הרשות המקומית וכי עליה להבטיח את בריאות הציבור ובטיחותו (בג"ץ 1756/10 עיריית חולון נ' שר הפנים (2.1.2013)).

7. העירייה אינה רשאית להיתלות אף בכך שמדובר בקבלן חיצוני. כאשר השירות הניתן בפועל לתושבים אינו מספק מענה בסיסי וסדיר לצרכי התושבים, מדובר בכשל בפיקוח של העירייה עצמה, וזו היא הנושאת באחריות המלאה למצב התברואתי החמור שנוצר בשטח.

8. לאור האמור לעיל, אנו שבים ודורשים כי העירייה תפעל באופן מיידי להבטחת פינוי אשפה סדיר ומספק בכל שכונות מחנה פליטים שועפאט ובשכונת בית חנינא, תטפל ללא דיחוי במוקדי האשפה שהצטברו ברחובות ובפרט באלה הסמוכים למוסדות החינוך, ותנקוט אמצעי פיקוח ואכיפה אפקטיביים כלפי הקבלן המפעיל את השירות.

נבקש לקבל התייחסותכם הדחופה ואת פירוט הצעדים שננקטו ושיינקטו לתיקון המצב. בהתאם לאלה נשקול את המשך צעדינו.

בברכה,

יעל זיידמן, עו"ד

העתקים: עו"ד חיים נרגסי, יועמ"ש עיריית ירושלים